

MĚSTO SVITAVY

Tisková zpráva

KRONIKA MĚSTA SVITAVY 2006-2015

Slavnostní křest v sobotu 12. listopadu v 16:00 hodin
v Městském muzeu a galerii ve Svitavách
při vernisáži výstavy o historii města v pohlednicích a muzejních sbírkách.
Kmotry knihy budou polistopadoví svitavští starostové.

Před deseti roky jsme na svitavském náměstí za účasti prezidenta Václava Havla a senátora Petra Pitharta křtili čtyřistastránkovou Kroniku města Svitav. Knihu, která byla výsledkem několikaletého bádání problematiky regionálních dějin dvou autorů – historiků: **Radoslava Fikejze a Vladimíra Velešíka**. Jednalo se o první taktó široce koncipovanou publikaci o historii města, která začínala prvními zmínkami o daném území a končila v roce 2015. Autoři si dali téměř nadlidský úkol. Samozřejmě, že nemohli obsáhnout veškeré dění v průběhu několika staletí, samozřejmě, že ne každému se zavděčili. Kniha se ale stala svitavskou encyklopedií, která má své trvalé místo v mnoha knihovnách nejen svitavských rodin. O jejím významu a popularitě svědčí fakt, že po deseti letech je v prodeji posledních pár kousků.

Už při vzniku této knihy měli autoři problémy především s novodobou, živou historií. A není divu. Zkuste se sejít se svými spolužáky a zjistíte, že jednu událost si pamatuje každý trochu jinak... I když se snažíte být objektivní, nikdy to nejde úplně. A i čtenáři čtou knihu ze svého, subjektivního pohledu. Tehdy, před deseti lety, slíbili oba autoři pokračování, a tak, i když se jim do toho letos ale vůbec nechtělo, slib splnili. A musím říct, že mě výsledkem potěšili. V pokračování Kroniky zůstalo to, co dělalo první knihu onou encyklopedií, tedy sloupce událostí a vysvětlující kapitoly. Dále pravidelné rubriky, které dělají kroniku kronikou, meteorologická data, statistická čísla, rozpočet a majetek města. Medailonky, které chyběly v první knize, či které do ní tehdy záměrně autoři nevložiteli (protože dané osobnosti byli v té době politicky činné). A konečně důležité události, proměny města a jeho život v jednotlivých letech.

Blanka Čuhelová

Slova autorů úvodem...

...budou tak trochu o svobodě, a to nejen o té historické, ale i o svobodě historiků. Když jsme jeli v roce 2005 představit rukopis Kroniky města Svitavy Petru Pithartovi, místopředsedovi Senátu Parlamentu České republiky, byli jsme zvědaví na jeho reakci. Tehdy jsme pracovali na knize téměř tři roky a kniha se nám psala poměrně jednoduše. Její podstatná část byla totiž historií vzdálenou a ta nejnovější, „živá“ období byla shrnuta do sta z celkového počtu čtyř set stran. I tak jsme se toho textu báli a nemohli se k jeho psaní odhodlat. Stále jsme si opakovali otázku: co když na něco nebo na někoho zapomeneme? A byla ta popisovaná událost skutečností, nebo je to pamětnická fikce? Nebylo by lépe skončit rokem 1948, či snad rokem 1968? Nevyhneme se raději totalitní normalizaci? Tyto otázky jsme dnes a denně probírali a byli jsme v odpovědích skeptičtí. Každý máme svou vlastní zkušenost s dějinami... Petr Pithart nás přijal vlídně a byl v hodnocení rukopisu tolerantní, vymínil si

čas k jeho studiu a pak jako předmluva ke Kronice vznikla jeho esej o „velkých“ a „malých“ dějinách. ...

Už je to za námi. Kniha Kronika města Svitavy vyšla a těch půl druhá tisíce svazků už není. Je to minulost. Čekali jsme kritiku od těch, na něž jsme v textu zapoměli, které jsme v textu nezachytili, za to, co nám všechno uniklo. Kritika přišla, aby také ne. Když jsme se jako autorský tým po měsíci setkali, řekli jsme si, že už ne, už nikdy. Popisovat „živou“ historii je nevděčná práce. Ale také jsme si říkali, co bylo podstatné při psaní Kroniky – nikdo nikdy nám do její koncepce nezasahoval, měli jsme tvůrčí svobodu limitovanou pouze počtem stránek. A my jsme si řekli, že politikum posledních období osekáme a omezíme na míru nezbytně nutnou a popisnou ...

Když jsme se sešli ve stejném autorském týmu v roce 2015, bylo to stejné jako před deseti roky. Příliš se nám do pokračování Kroniky nechtělo. Přemlouvali jsme se, říkali si pro a proti a připomínali si úskalí a problémy s tou „nejživější historií“. Sejde se totiž pět lidí a mluví o jedné, jediné události... a na světě je šest pohledů a do textu se dostane pohled sedmý. Kdo si to nezkusil, asi nepochopí. Vzniklo tak spojení slov „současná historie“, logický nonsens a profesionální výzva. Vůbec netušíme, jak dopadne výsledek, ale omyly, nepřesnosti, chyby nechť jdou na naši hlavu.

A tak se rodily texty Kroniky města Svitavy 2006–2015. V bolestech a nejistotě, v pochybnostech o vlastní objektivitě. Ale na druhé misce vah ležela tíže opětovné tvůrčí svobody. On vlastně nikdo tuto knihu neviděl před vlastním vydáním. A musíme říci, že ani nikdo nikdy nechtěl vidět. Naprosto neuvěřitelné v této informačně zběsilé době, kdy za hodinu neplatí to, co se skutečně stalo. A tak se lidé pouze ptali, jak jsme daleko a jak to jde... a kdybychom něco potřebovali, ať se na ně obrátíme. A my se obraceli a děkovali a děkujeme.

Autorská svoboda je cenná stejně jako svoboda lidská. Je to předpoklad pro to, aby se slovo stalo faktem. Tištěné slovo má ještě daleko větší moc. A tak jsme rezignovali na „velké“ a „malé“ dějiny, změnili i styl jazyka a upravili jsme strukturu knihy. Avšak zůstaly sloupce událostí a vysvětlující apitolky u vybraných dějů. Do knihy jsme vložili barvy a doplnili fotografiemi, kterých jsou v této digitální době statisíce. Jistě by se našly jiné, a hezčí, my o nich však nevěděli. Stejně tak jsme nevěděli o dalších a dalších událostech, které utvářely řetěz městského příběhu. Nenajdete-li je, nebyl to úmysl.

Přáli bychom si, abyste byli tolerantními čtenáři a měli pochopení pro onu zvláštní disciplínu, kterou historie je. Na mnohé věci budete mít jiný názor, ale o mnohých třeba ani nevíte. Tato Kronika už není kronikou příběhů lidí, ale kronikou pospolitosti, kterou město je. Ale to je na dlouhé povídání.

Už i tento text je minulostí...

Radoslav Fikejz a Vladimír Velešík